

ДАБИША РОМЖИЦЬСКЪ

ГАЗЕТЪ ПОЛИТИКЪ ШИ ЛИТЕРАЛЪ.

AVEILLE MOLDAVE

GAZETTE POLITIQUE ET LITTÉRAIRE.

ЕШІЙ.

Новитале дела Бѣкѣреций принцаза къ Стралбурѣ Га Д. Амбасадорѣ Мѣшир Ахмед-Паша аб сосит аколо 4н 6 Март, Стр: Га сав Антимпинат ла Фокшані де Д. Колонелѣ Баліано кариле аб асцит пѣн ла Капиталие, 8н де сав примит Антрѣн кип фарте деосевит. Стр: Га сав Ампарѣшит де о фрѣмоася Абднаре че аб дат политія 4на сачинсте, ши ла 9 а кѣргатфаре аб 8рмат кѣлаторій сале ла Константинополи.

Д. Константин Филиппесѣ Колонел Милицій Ромженицй ши Д. Лентнантѣ Парис аб сосит аич 4н 12 ачестій лѣни венида де ла Бѣкѣреций.

АВСТРІА.

Тоцй борбеск аствѣз деспре Антѣмпляриле Швицерій; сѣ паре къ Гѣвернѣл нострѣ къ тот 4н аднисѣл сѣ Антересаза деспре ачѣста, вонна а а дѣче абкрѣрил 4н ачел кип, ка Швицера сѣ нѣ май фѣ Антѣлншѣл тѣтѣрор немѣлѣмцилор ши а тѣтѣрор висѣиторилор политичеций, карій ла тот минѣтѣ арпѣтѣ тѣлѣвѣра лнншѣ алторій статѣри.

ТЪРЧІА:

Фокѣрил 8рмат ла Константинополи май пе тоатѣ зѣва, 4н 12 февѣраріе аб арс 4н апропіерѣ де Шкапан; 4н 13 лѣнѣзѣ Шѣлтан Баизѣт, 4н 15 ла Топхана, фокѣл аб мистѣнт 50 де касѣ ши трій фемей Тѣркѣнче. Фокѣл аб 8рмат пѣн ла 18 ла де осѣвенте кварталѣ а полнтій. 8рмарѣ фокѣрилор сѣ паре а сѣ траѣе дин Амѣнцинарѣ лѣфій милитаріор, причинѣнтѣ де еиневонтѣаре Ангржирѣ а Гѣвернѣлѣй деа сигѣрипѣн солѣацилор ла а лор Ешире дин слѣжез, одре каре капитал.

Дрегѣторіиле аб лѣат Антрѣ ачѣста кѣвинчосѣ ши енергиче мѣсѣри.

Идріс Бей, Хѣсеин Бей, Селим Бей, Осман Нѣредин-Бей ши алцй офицерій, карій аб трѣкѣт дин слѣжез абн Мѣхмед-Али 4н але М. С. Шѣлтан-

JASSY.

Les nouvelles de Boucarest annoncent que M. l'Ambassadeur Mouchir Achmed Pacha y était arrivé le 6 du courant. S. E. avait été complimentée à Fokchany par M. le colonel Baliano qui l'a accompagnée dans la capitale, où elle a été reçue d'une manière fort distinguée. S. E. assista à une fête brillante que la ville avait donnée en son honneur, et le 9 Mars, elle a continué sa route pour Constantinople.

M. Constantin Philippesco Colonel de la milice Valaque, et M. le Lieutenant Paris sont arrivés ici de Boucarest le 12 du courant.

AUTRICHE.

Les évènements de la Suisse font toujours le sujet des conversations du jour; il paraît aussi que notre gouvernement s'en occupe sérieusement, et qu'il veut conduire les choses de façon à ce que la Suisse ne soit plus le rendez-vous de tous les mécontents et de tous les visionnaires politiques, qui peuvent à chaque instant troubler le repos des autres états.

TURQUIE.

Les incendies se sont succédé presque journellement à Constantinople. Le 12 Février, il y en a eu un aux environs d'Uncapan; le 13 auprès de Sultan Bajazet; le 13, à Tophana, cinquante maisons et trois femmes turques ont été la proie des flammes. L'incendie continua jusqu'au 18 dans plusieurs quartiers, même de Constantinople. La diminution de la paie des militaires, motivée par la sollicitude bienveillante du gouvernement d'assurer des fonds aux soldats, à leur sortie du service, paraît menacer la capitale de la continuation des incendies. Les autorités ont pris à cet égard différentes mesures énergiques.

dris-Bey, Houssein-Bey, Selim-Bey, Osman Nouredin-Bey et autres officiers qui ont passé du

нблѣи, де кѣрѣид сѣбъ анантит де М. С. ши сѣбъ чинстит. Газета Тѣрчѣскѣя анциипахъ ка ачій дой дин тай сѣ кѣмпърасъ де Мехмед-Али ка нице роей, ши кѣ ера де елтрактарисци кѣр ка ай сѣй копій, ка Велим-Бей ши Осман-Бей сѣбъ фост нѣмит Пашіи ши Генераліи а тѣрпелор рѣгѣлате, кѣ В. Краѣла пѣбъ фост сѣкотит вѣрдничіи де ай фаче мѣдѣларіи а фамиліи сале, ши а фи анѣлцаціи ла маріи рангѣрѣй, май алес ачел де пе ър-мѣ пе кариле лѣбъ фост ашѣхат де о потрѣвѣ кѣ ѣчѣшій фѣбл сѣбъ Ибраим-Паша.

ФРАНЦІА.

Ши вас страин, а дѣкѣтор де Полоніи, сѣбъ инит ан 18 Феврѣваріе ла лиманѣ де Хавре, а дѣрѣгаторіиле пѣбъ факѣт семн а сѣ дѣпѣрта, кѣ тоате ачесте васѣл ѣрма а сѣ анантит спре лиман каре авѣ сѣ и сѣ опрѣскѣ. Капитанѣл сѣ ва тримете ла Татихон, апроапе де Шереѣбург спре а фаче тѣрѣбничѣосиле рѣпараціи (мереметѣрѣй) де маре ар пѣтѣ сѣзавѣ тѣрѣвинци, ши де ѣнде ва пѣтѣ сѣ мѣргѣ ла алицр, кариле есте ѣнкѣл лок ѣнде министрѣи ангѣдѣѣще Полонилор а дѣѣвѣрка, ачѣста ансѣ кѣ кондѣціе де а антра андатѣ ан легионе стрѣнни.

Ла Калѣ аѣ мѣрѣнт ѣвѣтрѣнѣ фемее каре тѣрѣл нѣмай кѣ милѣстеніи, ши каре ан тоате зиле сѣ видѣ а дѣнѣнд пе ѣлицѣ кодже де мере, ѣбѣе роасе ши алте некѣрѣцѣннѣй, ан а дѣпѣс-тѣл ан каре тѣрѣл сѣбъ гѣсѣнт ан пѣрале ши ан бани ш сомѣ де 10,000 франчѣй.

Ши кар де лемне ловинд ан зилѣле тѣрѣбте кѣ пѣтере антрѣн рѣдѣван ан каре ера ѣ Менажеріе де фирѣ сѣлѣватѣче ан англѣа, аѣ причѣнѣнт кѣ дѣна-чѣста аѣ скѣпат ѣн лѣѣ ши ш Тѣгрѣсѣ. Лѣѣл мѣнка ш ваки, клѣд сѣбъ възѣт ловѣт де ѣоменѣй, ел аѣ дѣзѣрѣнат пе ѣнѣл, апой рѣнѣнт фѣннд фѣарте сѣбъ сѣпѣс ла кемарѣ стѣпанѣлѣѣ сѣѣ. Ир тѣгрѣсѣ, аѣпѣ че аѣ андѣстѣлат а еѣ крѣзѣмѣ пе ѣтѣрѣмѣ де ѣй, маѣ ѣчѣс ѣ фемее ши дой копій, апой кѣ непѣтѣнѣа аѣ фост а ѣ анфрѣнѣ дѣкѣт нѣмай аѣпѣ че прѣн май мѣлате рѣннѣи сѣбъ лѣлат пѣтѣрѣѣ.

МАРЕ БРИТАНІА.

Соціетѣціи анѣлцаѣте сѣбъ литерале ан Лондра: Нѣ есте капиталѣ ан каре сѣ сѣ афле ан синѣл еѣ май мѣлате Соціетѣціи анѣлцаѣте- Ла анкѣрѣѣ анѣлѣѣ 1833 сѣ нѣмира ан Лондра 40 Соціетѣціи лѣкрѣтѣоре, а карѣра мѣдѣларѣй сѣ сѣл май мѣлат де 182000 перѣоане.

service de Mehmed-Ali à celui de S. Hauteuse, ont été dernièrement avancés et distingués. La gazette turque rapporte que les deux premiers avaient été achetés par Mehmed - ali comme esclaves et qu'ils en furent traités comme ses enfans; que Selim-Bey et Osman-Bey, avaient été nommés Pachas et généraux des troupes régulières; que le V. Roi les avait estimés dignes d'être unis à sa famille et élevés à de hauts emplois, surtout le dernier qu'il avait mis au niveau de son propre fils Ibrahim-Pacha.

FRANCE.

Un navire étranger, portant des Polonais, parut le 18 dans la rade du Havre, mais l'autorité lui transmit par des signaux l'ordre de s'éloigner; le bâtiment continuant à se diriger dans le port, malgré la défense, on se préparait à lui refuser l'entrée. Le capitaine sera renvoyé à Tatihou, près Cherbourg, pour y faire les réparations dont il peut avoir besoin, et d'où il peut se rendre à Alger. C'est l'unique point où le ministère permette encore aux Polonais de débarquer, et cela sous la condition d'entrer immédiatement dans la légion étrangère.

Une vieille femme de Calais, qui ne vivait que de charité, et qu'on voyait chaque jour ramasser dans les rues les pelures de pommes, les os rongés et autres ordures, vient de mourir. On a trouvé dans le réduit qu'elle habitait, tant en liards qu'en gros sous, une somme de dix mille francs.

Une voiture de bois ayant heurté violemment une ménagerie d'animaux féroces en Angleterre, ces jours derniers, un lion et une tigresse se sont échappés. Le lion dévorait une vache lorsqu'il fut attaqué; il s'est précipité sur un homme et l'a mis en pièces; grièvement blessé, il s'est rendu à la voix de son maître. Quant à la tigresse, après avoir assouvi sa rage sur un troupeau de moutons, elle a tué une femme et deux enfans, et l'on n'a pu s'en rendre maître qu'après l'avoir mise hors de combat par plusieurs blessures.

GRANDE BRETAGNE.

Sociétés savantes ou littéraires de Londres.— Il n'est pas de capitale qui possède dans son sein un plus grand nombre de sociétés savantes. A la fin de l'année 1833, on en comptait quarante en pleine activité, auxquelles étaient attachés plus de 18,000 membres.

ИСПАНИЯ.

Националѣл кѣпринде брмзтоареле де ла Мадрид дин 20 Феврѣаріе: Астѣз сѣл принмит фортѣ не пѣлѣбѣте лнціинцѣрї деспре Дом- Педро, Салданѣа де тот сѣл вѣрѣнт, ши аѣ тревѣнт сѣ се лнтоарне ла Анзабона; лнціинцѣрїле де ла Провинціле Баске сѣнѣ асемине фортѣ рѣѣ. Инсургенціѣ спореск лнтоате знале ланѣмѣр ши трѣѣнїле Крѣсіѣ фортѣ сѣ остенеск прїн маршѣрї ши контра маршѣрї че сѣнт орѣндѣбїте а фѣче. Съ вѣрѣѣѣѣ астѣз де 40 оцѣнї де рѣнд ши де 20 сѣп-офїцѣрї дѣзертѣрї дин Гвардіа Крааскѣ.

Мониторѣл кѣпринде брмзтоареле де ла Мадрид дин 15 Феврѣаріе: Астѣз сѣл ацѣнтат пѣвлїкаціа деспре кемарѣ де Нортеѣ (обшѣескѣ Ладнаре) каре лнѣя нѣ сѣл фѣкѣт. Съ паре кѣ сѣл лнтѣртат сѣре каре грѣѣтїцї деспре моцѣнїрѣ вѣрѣднїцїѣ Пайрїлѣр, ши кѣ ДД. Мартїнез де ла Роза ши Бѣрѣос ар фї лнтрѣ ачѣста де дѣосѣнтѣ сокѣтїнцѣ. Вонїа а сѣ да крѣзѣѣѣ ѣнѣр пѣрсѣане, карїле сѣ пар кѣ аѣ ѣнѣ цїнїнцѣ, апѣй сѣ вѣде кѣ сокѣтїнцѣ моцѣнїрїѣ аѣ пѣртат нрѣнїнцѣ лн сѣлѣтѣл Крѣсіѣ.

Лнціинцѣрїле дин провинціѣ нѣ кѣпринд нїмїкѣ де лнѣѣмїнат; Холеѣра фѣче маре стрїкѣѣѣне ла Гранада ши прїн прецїѣр.

Лн Ваѣрма Кїдрасїрїлѣр сѣл дескопѣрїт ѣн нѣѣ Комѣлот, сѣра скопѣс а адеменї прїн ѣанї ши прїн ѣѣрѣнїрї пре сѣп-офїцѣрї ши пре оцѣнїѣ де рѣнд. ѣн непѣт а кѣлѣгѣрѣлѣѣї Мерїнос сѣл а-рѣстѣнт ла Мадрид.

Пе марцїнѣ Испанїѣ сѣл аѣзїт кѣмѣкѣ Генералѣл Гарсфїѣд, а карѣла пѣртѣрї лн ѣпоѣа де пе брмз, сѣ пѣрѣ фортѣ кѣ прѣпѣс, сѣр фї а-рѣстѣнт дин порѣнка лѣї Валдез, ши кѣ пе лок сѣр фї лмпѣшкѣт пѣнтрѣ нелецїнїрѣ де проѣосїѣ (ѣлнзѣре), асемине ши алте арѣстѣціѣ сѣр фї фѣкѣт пе ла алте полїтїѣ, ши сѣнї кѣ Генералїѣ Крѣсіѣ ар фї Хотѣрлѣт а дїзѣѣлї ачѣ май маре аспрїме асѣпра лмпѣрѣкетѣрїлѣр.

КРѢІА ЦѢРІЛОР ДЕ ЦѢС.

Фонле де комерц де ла Амстердам лнціинцѣѣ брмзтоареле де ла Хага дин 20 Феврѣарїе: Н. С. Л. Принцїѣл де Оранїа ва сѣ се лнтоарне ачѣ ла 7 Мартїе де ла С. Петѣрѣсѣѣрѣ. Н. С. Л. Принцѣл Фрїдерїѣ арѣ сѣ пѣрѣѣгѣ пе сѣптѣѣѣна вїнтоаре ла Берлїн. Кѣ мїрѣре сѣл ѣзѣѣт кѣ Мїнїстрѣл де рѣзѣѣѣ а Белцїѣ ар фї зїс лн Камерѣ дѣпѣтѣцілѣр кѣ Країла де,

ESPAGNE.

Le National publie de Madrid ce qui suit, en date du 20 février: On a reçu aujourd'hui des nouvelles fort désagréables sur Don-Pedro. Saldanha a été complètement battu et obligé de se replier sur Lisbonne. Les nouvelles des provinces ne sont pas moins désolantes. Le nombre des insurgés augmente tous les jours, et les troupes de la reine se fatiguent par les continuelles marches et contremarches qu'on leur fait faire. On parle de 40 soldats et de deux sous-officiers de la garde royale qui doivent avoir déserté.

Le Moniteur publie sous la rubrique de Madrid, en date du 15 Février ce qui suit: On a attendu aujourd'hui la publication concernant la convocation des Cortès; mais cet acte n'a point encore paru. On assure qu'il s'est élevé quelques difficultés par rapport à la question de l'hérédité des pairs, et que MM. Martinez de la Roza et Bourgos ont sur ce point des opinions différentes. Si l'on doit croire des personnes qui semblent être bien informées, on doit s'attendre à ce que l'hérédité des pairs obtiendra la sanction de la Reine.

Les nouvelles de la province ne contiennent rien de remarquable, si ce n'est que le choléra fait de grands ravages à Grenade et aux environs.

On vient de découvrir un nouveau complot dans la caserne des Cuirassiers; leur but était de séduire les sous-officiers et les soldats par des offres d'argent. Un neveu du curé Mérinos vient d'être arrêté à Madrid.

Le bruit s'est répandu sur la frontière que Sarsfield, dont la conduite dans ces derniers tems paraissait assez équivoque, avait été arrêté par ordre de Valdez, et fusillé sur-le-champ pour crime de trahison. D'autres arrestations ont été faites dans plusieurs villes, et les généraux de la Reine sont, dit-on, décidés à déployer la plus grande rigueur contre les conspirateurs.

ROYAUME DES PAYS-BAS.

La Gazette de Commerce d'Amsterdam donne les nouvelles suivantes de La Haye, en date du 30 février: l'arrivée de S. A. R. le Prince d'Orange de son voyage à St. Pétersbourg, est fixée au 7 Mars: S. A. R. le prince Frédéric doit se rendre à Berlin la semaine prochaine. C'est avec étonnement qu'on a vu que le Ministre de guerre de la Belgique a déclaré dans la Chambre des députés

Оландіа амблице тръпеле сале анбремѣ кѣнд
анче сѣнт фортате департате асемине мѣсѣри,
май алес кѣ есте скопос а словози анн салѣжеи
ѣн маре нѣмѣр де оцѣни а Милитій.

А МЕРИКА .

Пакботѣл Райнар, кариле аѣ антраат ан ан-
манѣл ан Фалмѣт, аѣ аѣс новитале де ла Рио-
Жанейро анн 19 Декемвріе. Журналѣл официал ам-
партѣшеце новитаѣа немемеріи ѣнѣи комплот, а
кѣрѣа скопос аѣ фост а рѣстѣрна регенціа (кайма-
каміа) ши а кема ла трон пе дѣка де Браганца
(Дом-Педро), о синѣвря персоанѣ, кѣріа сѣ амѣѣ-
та ачест комплот, есте Д. Андрада де Силва, Гѣ-
вернаторѣл амператѣлѣи Дом-Педро II, пенѣтрѣ
каре андатѣ сал скос анн а сѣ дрегѣторіе, пѣин-
дѣсѣ анлокѣл сѣѣ пе Маркнѣл Итандем.

Ан Америка де Норд сѣ фак акѣма черкѣри
де а анкѣлѣи фабрничиле ши алте зидиріи, миш-
кѣнд ши фрекѣнд ѣна де алта доѣ трѣпѣри рѣ-
тѣнде де спижѣ, каре сѣнт анкисе антрѣи фелѣѣ
де совѣ, де ѣнде апой кѣлѣѣра сѣ ампарте прин-
ниѣе цѣвїи пе ла тоате пѣрциле зидирїи.

Новитале де ла С. Доминго аѣнн пѣн ла ѣ
Тенарїе: Анн ачесте сѣ аратѣ кѣ ан ачѣ инсѣлѣ
(остров) ѣрма чѣ май маре анспѣимѣнтаре ши
ларѣѣ, ан ѣрмаѣѣ аѣннѣрии ѣнѣи експедициї
Францѣе, мениѣе а блока (а анкїде) тоате ан-
манѣриле. Дѣпа ачесте ѣрма гѣтири марї де
аѣраре. Сѣ паре кѣ ла Хаїти сѣ дорѣе а сѣ ан-
кїе кѣ Франціа ѣн трактат де комерц.

ВАРИЕТЪЦІЙ.

Журналѣл де Об ампартѣшеце ѣрмѣторѣ
анекдотѣ: ѣн ѣн сѣтѣн де Шампанїа сал ан-
шѣлат де ѣн ѣпѣре кариле сѣ паре кѣ ла ачест
прилеж аѣ анзѣлнт маре викленїе ши аѣериме.
Пачникѣл довиток, кѣнѣврат фїнн де рѣвѣрса-
рѣ аѣелор, наб фост гѣснт алт аѣвпост де кѣт
нѣмай о вѣтрѣнѣ салчїе пе каре сѣ кѣцѣрасѣ ан
мишлокѣл ѣнделор, кѣнд деодѣтѣ ѣн сѣтѣн лаѣ
зѣрит. Омѣла ачеста мѣтѣ кѣ антрѣ антрѣо микѣ
лѣнтре ши пѣлѣтеѣе кѣтѣ салчѣѣ, дар ѣпѣриле ѣл
вѣзѣсѣ венннѣ, ел ласѣ пе противникѣл сѣѣ сѣ
се апропїе, ши ан минѣтѣл кѣнд ачеста сѣ каѣѣ-
рѣ пе копач ка сѣл принѣѣ, ѣпѣриле сѣре репѣде ан
лѣнтрѣѣ чѣ ѣшѣрїкѣ, пе каре пѣтерѣѣ вѣнтѣлѣи
аѣ ши мѣнато ан мишлокѣл аѣелор, ши кѣ каре аѣ
пѣлѣтит кѣтѣ мал, ѣнде аѣннѣннѣ аѣ сѣрнт ши аѣ
скѣпат ан кѣмпїе. Сѣтѣнѣл рѣмѣннѣ ши ел принс
аѣ петрѣѣѣт кѣ неѣе чинч чѣѣѣри ан вѣрѣѣл копѣ-
чѣлѣи де ѣнде апой сал мѣнтѣнт де алцїи оаменїи.

tés, que le roi des Pays-Bas augmente l'armée,
lorsqu'on est ici bien éloigné d'une pareille me-
sure, et que surtout on a l'intention de congé-
dier du service un grand nombre de milices nom-
mées Stutss .

AMÉRIQUE .

Le paquebot le *Reynard*, entré à Falmouth,
a apporté des nouvelles de Rio-Janéiro du 19 Dé-
cembre. Le journal officiel annonce la non-
réussite d'une conspiration, qui avait pour but
de renverser la régence et de rappeler au trône le
duc de Braganee; la seule et unique personne,
que l'on puisse accuser de cette conspiration, est
M. Andrada de Silva, gouverneur de l'empereur
don Pedro II; il a été destitué de ses fonctions et
remplacé par le marquis d'Hanhahim .

On fait actuellement dans l'Amérique du Nord
des essais, de chauffer les fabriques et autres
édifices, en faisant mouvoir et frotter l'une sur
l'autre deux meules de fer de fonte, renfermées
dans une espèce de poêle, d'où la chaleur est
conduite au moyen de tuyaux dans toutes les
parties de l'édifice .

On a des nouvelles de Saint- Domingue
jusqu'au 5 Janvier; elles portent qu'il règnait
la plus grande alarme dans toute l'île, par suite
de l'autente qu'une expédition française viendrait
bloquer tous les ports. C'est pourquoy on fai-ait des
préparatifs de défense. On parait désirer à Haïti la
conclusion d'un traité de commerce avec la France.

VARIÉTÉS .

Le *Journal de l'Aube* rapporte l'anecdote suivante:
» Un bon campagnard champenois vient d'être
attrapé par un lièvre, qui dans cette circonstance
paraît avoir déployé beaucoup d'astuce et de pré-
sence d'esprit. Le paisible animal, surpris par
l'inondation, n'avait trouvé pour refuge qu'un
vieux saule sur lequel il s'était perché au milieu
des eaux, lorsqu'un paysan l'aperçut. Notre
homme s'embarque à l'instant dans un petit ba-
teau et se dirige vers le saule; mais le lièvre l'avait
vu venir: il laisse approcher son adversaire, et
au moment où celui-ci s'attachait à l'arbre pour
l'atteindre, le lièvre saute vivement dans la frêle
embarcation, que la violence du vent poussait
au large, et il vogue à son tour vers la rive, où
il ne tarda pas à retrouver la clef des champs,
tandis que le paysan, captif à son tour, ne fut
aperçu qu'après avoir passé cinq heures dans sa
grotesque et pénible position . »